

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

2. Supradicta magis elucidantur; & contra Medinam explanatur, quo facto Pontifex concedendo Altare privilegium applicet Indulgentiam defunctis? Ex p. 9. tr. 7. r. 2.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

TRACTATUS PRIMVS
DE
ALTARIIBVS
PRIVILEGIATIS.

RESOLVTIO PRIMA.

Quid sit Altare Privilegiatum?

Et quomodo Indulgentia defunctis concedatur? Ex
part. 9. tit. 2. Resol. 1.

ALTARE, asserit S. Isidorus *lib. 6. Originum, cap. 4.* ab altitudine constare esse nominatum, quasi alta Ara, seu ut habetur de *consecr. dist. 1.* & Archidiaconus *ibi docet*, Altare dicitur, quasi alta res, vel alta Ara, in qua Sacerdos incensum adolbat; vel quia in ea, Sacrificia ardebant, & fiebant. Est igitur in nostro casu Altare Privilegiatum illud in quo concessa est Indulgentia plenaria pro Mortuis: posse enim Pontificem applicare Indulgentias Defunctis, concors est Catholicorum sententia cum D. Thom. *in 4. dist. 45. q. 2. art. 3. q. 1.* quam firmavit Leo X. in D. ceterali contra Lutherum missa ad Cardinalem Caecanum; quae incipit, *Exurge Domine*, &c. & ex Xysto IV. Innoc. V. Pio II. & aliis relatis a Gabriele *in addit. ad leg. 57. in Canon.* licet non defuerint Catholici, qui negarunt, Indulgentias, prodesse Defunctis, ut legere est apud Bellarminum *lib. 1. de Indulgentiis, cap. 14.* & Suarez *disp. 5. sect. 1.* quae sententia, sicut Patre Suarez sine errore defendi non potest. Est igitur certa, & indubitata veritas Indulgentias prodesse Defunctis. Cuius oppositam sententiam Toletus *lib. 6. cap. 26.* appellat Haresim. Vnde Gabriel *in Additione ad illam lectionem 57.* cognita veritate correctione quod docuerat falsò; & Gerson melius sapuit *in resolutione de Indulgentiis; & consideratione 11.* licet male assimet, rem hanc esse vtriusque probabilem.

Probatu Catholica sententia: quia, sicuti animae Defunctorum iuari possunt suffragiis viuientium, ut de fide constat, nempe, ieiuniis, precibus, cleemosynis, &c. sic nulla est ratio, cur nequeant Indulgentias applicari: sicut enim fideles priuati possunt applicare pro opera per modum satisfactionis in subsidium Defunctorum; ita etiam Pontifex, ut Caput, poterit ex Theodoro Ecclesiae pro eisdem Defunctis applicare satisfactiones Christi, & Sanctorum, mediis Indulgentiis: & haec omnia ratione illius vnionis, quae est per charitatem & quae facit, ut inter nos, & defunctos sit bonorum spiritualium communicatio; & ista semper fuit constantis traditio, & sensus totius Ecclesiae Ca-

Tom. IV.

tholicae. Itaque, si animae Purgatorij pertinent aliquo modo ad Ecclesiam militantem, cum habeant fidem, quae est forma Ecclesiae, & charitatem quae est nexus fidelium; ergo possunt adhuc ab illis adiuuari precibus, & Indulgentiis. Paret consequentia: quia inter viuentes est communicatio similibus bonorum propter communem fidem, & vinculum charitatis.

3. Nec obstant verba Christi Domini Matthaei 16. *Quodcumque solueris super terram, erit solutum & in Caelis.* Vbi potestas ligandi, & soluendi, ac proinde concedendi Indulgentias, non confertur Petro & successoribus eius, nisi comparatione eorum, qui adhuc degunt super terram, seu nobiscum conuersantur, non autem comparatione Defunctorum, qui iam sunt alterius fori. Vnde Gelasius Papa *in cap. Legatur 24. q. 2.* explicans praedicta verba, *super terram*, inquit: *nam in hac legatione Defunctum nusquam dixit absolui.*

4. Respondetur particulam illam, *super terram*, non ad homines, qui ligantur, aut soluantur; sed ad ipsum ligandi, & soluendi actum referri. Est enim elegantissima antithesis, quae Summo Pastori Ecclesiae militantis in terris quodammodo se subdit Deus in Caelis; quasi diceretur: Quidquid tu, o Petre, vel o legitime Petri successor, dum viuus, in terra solueris, aut ligaueris, ego in Caelis ratum habeo. Itaque, siue iudicium feras de viuis, siue de Defunctis pro data tibi potestate firma erit sententia. Iuxta quam explicationem non vrget primum argumentum, ut perspicue patet. Deinde, licet simul admittamus particulam, *super terram*, applicari iis qui ligantur, & soluantur; recte responderi potest, non negari à Christo Domino omniam potestatem erga animas Purgatorij; sed solum potestatem absoluendi illas, aut ligandi proprie. Et verum est, Indulgentias non concedi Defunctis per modum absolutionis, sed solum per modum suffragii. Adde, quod Gelasius in illo capite solum asserit praedictam, explicationem, ut probet, non esse datam Ecclesiae potestatem absoluendi eos, qui in errore mortui sunt; quod verum est, & non contradicit nostrae doctrinae. Sed omnia superius dicta magis clarè in sequenti resolutione explicabimus. Vide Lessium *in 3. p. D. Thomae c. 5. de Indulgent. dub. 1.* per totum, & Doctores communiter.

RESOL. II.

Supradicta magis elucidantur, & contra Medinam explanantur; quo facto Pontifex concedendo Altare Privilegiatum

A

Privilegium applicet Indulgentiam defunctis. Ex part. 9. tract. 2. Refol. 2.

§. 1. **M**ichaël Medina de *Indulgent. disp. 7. cap. 34. & disp. 8. cap. 4.* putat animas Purgatorij percipere posse Indulgentias per modum absolutionis. Probat hoc: quia Ecclesia excommunicare solet mortuos, eosque ab excommunicatione absoluerit, ut patet ex cap. *Sane. 24. q. 2. & cap. A nobis 2. de sententia excomm.* ergo in illos directam habet iurisdictionem, atque adeo eisdem poterit largiri indulgentias per modum absolutionis.

2. Verum contrariam sententiam docent communiter Theologi, asserentes non posse à Pontifice concedi pro animabus Purgatorij Indulgentias per modum absolutionis, sed solum per modum suffragij. Et ad hoc probandum plura ingeniosè docet Eminentiss. Dominus meus Card. Lugo de *pœnit. disp. 27. sect. 5.* quæ omnia comprobatur à Quintanaducias in *Theol. mor. tom. 1. in Append. tract. 1. in singul. 14. n. 2.* Sed, quia circa illa aliquas difficultates habet Pater Bardi omnino videndus in *Bull. Cruciatæ, part. 4. tract. 3. c. 2. sect. 2. n. 11. & seq.* Ideo ego breuiter assero, Primò, Missas privilegiatas, seu Indulgentias iis annexas non applicari Defunctis per modum absolutionis, sed per modum suffragij. Est cõmunis. Probatur prima pars: quia absolutio exigit iurisdictionem in eum, qui absoluitur; quam non habet Pontifex in Defunctos, qui, sicut per mortem positi sunt extra statum vitæ, ita etiam extra forum Ecclesiæ militantis; ideoque non subsunt saltem directæ, iurisdictioni eius. Et confirmatur ex eo, quod Christus Matthæi 16. dedit potestatem Petro ligandi, & solvendi super terram; quod iuxta communem explicationem denotat potestatem datam in homines viatores super terram degentes; non autem in Defunctos. Probatur secunda pars: cum enim non prosint per modum absolutionis necesse est applicari per modum suffragij; id est, eo modo, quo suffragia viuorum illis applicantur: sicut enim, cum quis Defunctis applicat suffragia, ut orationes, ieiunia, &c. intendit ex satisfactionibus suis soluere pretium æquiualens pœnis ab ipsis soluendis in Purgatorio, & eatenus suffragia dicuntur prodesse Defunctis: ita Pontifex, licet non possit absoluerit animas à pœna; per Missas tamen privilegiatas, vltra fructum respondentem Sacrificio ex opere operato; exhibet Deo ex thesauro Ecclesiæ satisfactiones Christi, & Sanctorum, tanquam pretium, & solutionem æquiualem pœnæ remittendæ, quam Deus acceptat; & eatenus dicuntur Missas Privilegiatas illis prodesse per modum suffragij.

3. Dico secundo: In Missis privilegiatis, quæ applicantur Defunctis per modum suffragij, interuenire actum potestatis Clauium patet: quia Pontifex soluit pretium æquiualens ex thesauro Ecclesiæ: non habet autem potestatem dispensandi thesaurum, nisi virtute promissionis factæ, Petro, Matthæi 16. qua illi, & eius successoribus datur potestas aperiendi Cælum tollendo impedimenta, quæ ingressum retardant: quod fit, cum eadem autoritate applicantur satisfactiones Christi, & Sanctorum ex thesauro Ecclesiæ Defunctis in solutionem, & tolluntur pœnæ debita, quæ ingressum Cælorum retardabant. Vnde colligitur, Indulgentias applicatas viuus & Defunctis, in hoc conuenire, quod sint simpliciter Indulgentiæ, & actus potestatis Clauium per quem ad remittendas pœnas distribuitur thesaurus satisfactionum Christi, & Sanctorum; proindeque in vtriusque fit solutio æquiualens & reperitur iustitia commutatiua. Differunt autem in hoc, quod Indulgentiæ applicentur viuus per modum absolutionis, per actum iudicialiæ potestatis quo Pontifex immediatè remittit pœnam, tanquam minister Dei, & locum eius tenens; soluendo vltieris pretium

æquiualens ex thesauro Ecclesiæ. In Indulgentiis veteribus applicantur Defunctis per modum suffragij, Pontifex non remittit autoritatiuè pœnam, cum in illos non habeat iurisdictionem, sicut in viuos; sed exhibet Deo pretium æquiualens ex thesauro, & Deus ipsos absoluit à pœna: vnde Indulgentiæ viuorum includunt actum iustitiæ vindicatiuæ. Si quis autem querat, cur Pontifices in suis Bullis tam accuratè explicitè se concedere Defunctis Indulgentias per modum suffragij, cum differentia assignata nihil mouet in effectum, sed eundem effectum pariant Indulgentiæ viuorum, & Defunctorum. Respondetur id facere, ut ostendant se non abuti potestate sibi tradita, nec velle iuuare Defunctos, tanquam sibi subditos; sed tanquam sibi charitate coniunctos, & indigentes, quibus subuenire possunt per dispensationem thesauri Ecclesiæ, eorum commisioni relictam. Vide Palaum tom. 4. tract. 24. *disp. vnica, puncti. 10. num. 2.* Philippum de la Cruz in *Theol. Eccles. tract. 2. §. 6. num. 3.* & alios penes ipsos.

4. Nota tamen, quod cum Pontifex tibi concedit, ut possis Defuncto per modum suffragij Indulgentiam applicare, ne intelligas, tibi fortè feminæ, vel laico concessam esse facultatem distribuendi Ecclesiæ, & maxime in Defunctorum fauorem, quod semper est Pontifici referuatum; neque etiam intelligas, Indulgentiam tibi concessam posse te Defuncto communicare: nam si tibi concessa est, pœnam tuorum peccatorum remittit; non igitur est locus applicationi. Sed intelligere debes tibi remitti potestatem designandi Defunctum: qua designatione facta, Pontifex immediatè, & directè Indulgentiam applicat: & quia hæc applicatio tuam designationem subsequitur, ideo diceris potestatem habere applicandi Indulgentiam Defunctis. Dico igitur cum Granada in *3. par. contr. 12. tr. 5. disp. 5. n. 13.* Defunctos excommunicari, & ab excommunicatione liberari posse dupliciter: Primò quidem, declarando, eos, dum viuerent, incurrisse illam, aut non incurrisse, & in eo statu mortuos fuisse: ad quod, ut patet, non est necessaria iurisdicção in Defunctos. Secundò, id fieri potest prohibendo viuus orare pro Defunctis, aut concedendo potestatem orandi: & id non est propriè exercere iurisdictionem in mortuos, sed in viuos. Concludo ergo, excommunicationem, de qua loquitur Synodus, accipiendam esse vno ex his duobus modis. Alium verò excommunicandi modum, qui directè fertur in viuos, & est proprius actus iurisdictionis, non exercet in Defunctos Ecclesia. Itaque Ecclesia neque excommunicat, neque propriè absoluit mortuos; sed solum declarat, ex hac vita aliquem defunctum decessisse excommunicatum, & contumacem: vel declarat, recessisse à contumacia: proinde concedit viuentibus, ut possint Defunctum illum sepelire in loco sacro, aliisque pro illo sacras, & consuetas Ecclesiæ functiones facere: & in hoc sensu communiter declarantur Canones, qui citantur in contrarium: & hinc Ecclesia indirectè tantum dicitur excommunicare, aut absoluerit Defunctos, quatenus, vel prohibet viuentibus ne faciant pro aliquo defuncto suffragia, vel id concedit.

RESOL. III.

An indulgentia concessa Altari Privilegiato applicanda defunctis, habeat infallibiliter effectum? Ex p. 9. tr. 2. Ref. 3.

§. 1. **N**egatiuè respondet Layman lib. 5. tract. 5. c. 7. *Quæst. 1. n. 2.* Canus de *locis Theol. lib. 12. c. 13. ad 9. §. 1. in 7. cap. 7. n. 4.* & alij asserentes, Indulgentiam Defunctis applicatam non habere infallibilem effectum, sed solum per modum cuiusdam impetrationis ex libera Dei